

Mèxic D.F., 9 d'abril del 1962

Estimats pares i Joan: contesto la seva carta del dia 1 dels corrents, tan plena de notícies interessants.

Veig que la policia és mostra cordial i assabentada. Aquí ja sabem que tenen un fitxer molt complet de tots nosaltres, la qual cosa (si s'ajusta a la veritat en tots els casos) em tranquil·litza. El cas dels cognoms, si no hi ha comprensió oficial i coneixement d'altres exemples, em serà difícil endegar-lo, perquè tots els meus papers de la guerra, els que tinc com a ciutadà mexicà i els que ara he cursat amb la sol·licitud de retorn, figure com a Calders i Rossinyol. En el formulari no em preguntaven res de la forma d'incorporació a l'exèrcit "roig" i, per tant, no ~~he~~ he donat explicacions; però tindrè en compte el que em diuen per si havia d'ampliar declaracions. Només pregunten el nom de la unitat, el grau militar aconseguit i càrrecs polítics. En tot això, la meva fitxa és venturosament modesta, quan no pobra del tot.

~~Demà~~ Ahir, dia 8, va sortir cap a Europa el senyor González Porto; no sé si va directament cap a Barcelona o anirà a Itàlia primer, ja que la seva esposa és d'aquell país. Crec que el mes que ve se celebra un Congrés d'editors a Barcelona i penso que ell deurà assistir-hi. Trobo molt bé que el pare i el Joan procurin parlar-hi...

Vaig rebre fa pocs dies carta d'en Triadú, en resposta d'una de meva en la qual li explicava els passos que estic donant; l'home es congratula de la decisió i em proposa d'escriure al senyor Guillem Nadal, amic d'ell i d'en Carles Riba, que pertany al cos diplomàtic i actualment és Cònsol General d'Espanya a Puerto Rico. Diu en Triadú que el senyor Guillem Nadal (escriptor mallorquí que coneix i estima la meva obra) és cordial i assequible i que em pot orientar. No cal dir que ho faré i crec que, realment, el seu ajut pot ésser decisiu. M'imagino que uns simples mots seus al senyor Just (representant d'Espanya a Mèxic) poden donar un bon impuls, pel que es refereix al que pugui fer-se des d'aquí.

La crisi interior d'UTEHA s'ha resolt quedant, com sempre, al front de l'empresa el senyor Ruiz Ponseti que, de moment, deixa córrer els seus ~~impulsos~~ impulsos guerrillers antillans. Ha prevalgut el seu seny de sempre i totgom n'està content. Això vol dir que torno a tenir feina abundant i que no s'han de preocupar per aquest aspecte, que no altera per a res els nostres plans, però em dóna una tranquil·litat per a mentre durin les gestions que no tenia pas. He passat unes setmanes ben preocupat...

Pare: els 108.000 pesos cobrats per l'obra "Estándares de Construcción"

no l'ham d'impressionar en excés. Apart que són uns dibuixos molt complicats i lents de fer, hi han treballat els meus ajudants, que s'han emportat amb sous (vint mesos!) una part d'aquesta quantitat fulgurant. A més, aquí els preus dels dibuixos, convertits en pessetes, són molt alts, però la vida és més cara i, en el fons, tot guarda una sàvia proporció. Una portada per a un llibre -per exemple- es cobra de 150 a 500 pesos (de 750 a 2.500 pessetes) segons les pretensions del dibuixant; jo en cobro 250 pesos. Pel que he sentit dir, a Barcelona un treball semblant val aquesta mateixa quantitat (250), però en pessetes. Em pot informar sobre això, pare? Tornant al llibre "Estándares etc.", ja l'estan acabant d'imprimir i queda molt bé. N'estic content, com devien estar-ne els constructors romans d'aqüeductes o muralles quan posaven la darrera pedra.

Sempre se m'oblida de preguntar al pare una cosa que van dir-me: que el senyor Cruzet, de la "Selecta", s'havia suïcidat per qüestions de família. En sap alguna cosa? Com ha quedat la "Selecta"? Es tem que la mort del senyor Cruzet afecti la normalitat de les col·leccions i això ens sabia molt de greu a tots.

En Triadú em diu que, degut a una crítica molt forta apareguda a "Serra d'Or" sobre "Criterion", el pare Basili de Rubí es va enfadar i el número d'aquesta darrera revista ~~xx~~ per al qual se m'havia demanat una col·laboració que no vaig fer, està aturat. "Serra d'Or" està millor cada vegada i s'hi fos més general l'intel·ligent esperit cristià que predica, em sembla que tot aniria millor; és clar que en cap país del món no es deu poder demanar tant, però per a Catalunya seria un gran bé. Em diu en Triadú que tiren uns 5.000 exemplars de la revista, xifra francament alentadora.

M'informaré de les condicions que calen als súbdits mexicans per a obtenir residència a Espanya. Sé que n'hi ha molts... En aquest sentit, la influència i el consell del senyor Guillem Nadal poden ésser valuosíssims. Aquí hi ha molts milers d'espanyols residents, no refugiats, i crec que deu haver-hi un tracte de reciprocitat, algun camí que ens podria donar el desllorigador legal que desitgem. Ara, el que cal, és esperar la decisió de Madrid...

Bé, pares estimats, Joan, plego perquè l'aprenent s'espera per anar al centre a comprar material i cursar aquesta carta. Fet i fet, veig que tirant-les al Correu central, arriben més aviat.

Una fortíssima abraçada de tots nosaltres per a tots vosaltres

Pere